

Repertoriul jurisprudenței

Cauza C-516/16

**Erzeugerorganisation Tiefkühlgemüse eGen
împotriva
Agrarmarkt Austria**

(cerere de decizie preliminară formulată de Bundesverwaltungsgericht)

„Trimitere preliminară – Agricultură – Organizarea comună a piețelor – Program operațional în sectorul fructelor și legumelor – Regulamentul (CE) nr. 1234/2007, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 361/2008 – Articolele 103b, 103d și 103g – Asistență financiară din partea Uniunii Europene – Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 543/2011 – Articolul 60 și anexa IX punctul 23 – Investiții realizate în exploatațile și/sau la sediile organizației de producători – Noțiune – Încredere legitimă – Securitate juridică”

Sumar – Hotărârea Curții (Camera a șaptea) din 20 decembrie 2017

1. *Agricultură – Organizarea comună a piețelor – Fructe și legume – Organizații de producători – Asistență financiară din partea Uniunii – Investiții realizate în exploatațile și/sau la sediile organizației de producători – Noțiune*

(Regulamentul nr. 543/2011 al Comisiei, anexa IX, punctul 23)

2. *Agricultură – Organizarea comună a piețelor – Fructe și legume – Organizații de producători – Asistență financiară din partea Uniunii – Refuz de plată a soldului unui ajutor financiar și solicitarea restituirii ajutorului plătit în mod nejustificat – Protecția încrederii legitime – Inexistență*

(Regulamentul nr. 543/2011 al Comisiei, anexa IX, punctul 23)

3. *Întrebări preliminare – Admisibilitate – Limite – Întrebări vădit lipsite de relevanță și întrebări ipotetice adresate într-un context care exclude un răspuns util*

(art. 267 TFUE)

4. *Resurse proprii ale Uniunii Europene – Ajutoare cofinanțate de Uniune plătite în mod nejustificat – Nerecuperare – Admisibilitate – Condiții*

1. Punctul 23 din anexa IX la Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 543/2011 al Comisiei din 7 iunie 2011 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1234/2007 al Consiliului în ceea ce privește sectorul fructelor și legumelor și sectorul fructelor și legumelor prelucrate, în măsura în care se referă la investiții realizate „în exploatațile și/sau la sediile organizației de producători”, trebuie interpretat în sensul că:

- simplul fapt că o investiție realizată în cadrul unui program operațional menționat la articolul 60 alineatul (1) din acest regulament este amplasată pe un teren al cărui proprietar este un terț, iar nu organizația de producători în cauză nu constituie, în principiu, în temeiul primei dispoziții menționate, un motiv de neeligibilitate pentru ajutor a cheltuielilor suportate de respectiva organizație de producători pentru investiția menționată;
- punctul 23 din anexa IX menționată se referă la investiții realizate în exploatații și/sau la sedii care se află, atât în drept, cât și în fapt, sub controlul exclusiv al organizației de producători în cauză, astfel încât să fie exclusă orice utilizare a investițiilor menționate în beneficiul unui terț.

(a se vedea dispozitiv 1)

2. Principiul protecției încrederii legitime trebuie interpretat în sensul că nu se opune ca, în împrejurări precum cele în discuție în litigiul principal, autoritatea națională competentă, pe de o parte, să refuze plata soldului ajutorului financiar care a fost solicitat de o organizație de producători pentru o investiție considerată în cele din urmă ca fiind neeligibilă pentru acesta în temeiul punctului 23 din anexa IX la Regulamentul nr. 543/2011 și, pe de altă parte, să solicite acestei organizații de producători restituirea ajutorului deja primit pentru investiția respectivă.

În această privință, trebuie amintit că orice exercitare de către un stat membru a unei puteri de apreciere asupra oportunității de a solicita sau de a nu solicita restituirea fondurilor Uniunii acordate în mod nejustificat sau nelegal ar fi incompatibilă cu obligația impusă, în cadrul politicii agricole comune, administrațiilor naționale de a recupera fondurile plătite în mod nejustificat sau nelegal (a se vedea în acest sens în special Hotărârea din 21 septembrie 1983, Deutsche Milchkontor și alții, 205/82-215/82, EU:C:1983:233, punctul 22).

Potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, principiul protecției încrederii legitime nu poate fi invocat împotriva unei dispoziții precise a unui text de drept al Uniunii, iar comportamentul unei autorități naționale însărcinate cu aplicarea dreptului Uniunii care este contrar acestuia din urmă nu poate crea, pentru un operator economic, o încredere legitimă privind posibilitatea de a beneficia de un tratament contrar dreptului Uniunii (Hotărârea din 1 aprilie 1993, Lageder și alții, C-31/91-C-44/91, EU:C:1993:132, punctul 35, precum și Hotărârea din 20 iunie 2013, Agroferm, C-568/11, EU:C:2013:407, punctul 52).

În plus, la aprobarea programului operațional în cauză, era deja bine stabilit că, în cadrul finanțării politicii agricole comune, se impunea o interpretare strictă a condițiilor de preluare a cheltuielilor de către Uniune, gestionarea politicii agricole comune, în condiții de egalitate între operatorii economici din statele membre, opunându-se ca autoritățile naționale ale unui stat membru, printr-o interpretare largă a unei dispoziții determinate, să favorizeze operatorii din statul membru respectiv (a se vedea în acest sens Hotărârea din 27 februarie 1985, Italia/Comisia, 55/83, EU:C:1985:84, punctul 31 și jurisprudența citată, precum și Hotărârea din 6 noiembrie 2014, Țările de Jos/Comisia, C-610/13 P, n republicată, EU:C:2014:2349, punctul 41).

(a se vedea punctele 68, 69 și 71 și dispozitiv 2)

3. A se vedea textul deciziei.

(a se vedea punctele 80 și 82)

4. În împrejurări precum cele în discuție în litigiul principal, dreptul Uniunii trebuie interpretat în sensul că, în lipsa limitării efectelor prezentei hotărâri în timp, nu se opune ca principiul securității juridice să fie luat în considerare pentru a exclude restituirea unui ajutor plătit în mod nejustificat, cu

condiția ca cerințele prevăzute să fie identice cu cele prevăzute pentru recuperarea prestațiilor financiare pur naționale, ca interesul Uniunii Europene să fie luat în considerare pe deplin și ca buna-credință a beneficiarului să fie dovedită.

Astfel, nu se poate considera contrar dreptului Uniunii faptul că în dreptul național, în materie de recuperare a prestațiilor financiare plătite nejustificat de administrația publică, se ia în considerare, pe lângă principiul legalității, principiul securității juridice, dat fiind că acesta din urmă face parte din ordinea juridică a Uniunii (Hotărârea din 19 septembrie 2002, Huber, C-336/00, EU:C:2002:509, punctul 56 și jurisprudența citată, precum și Hotărârea din 21 iunie 2007, ROM-proiecten, C-158/06, EU:C:2007:370, punctul 24).

În special, acest principiu al securității juridice impune ca o reglementare a Uniunii să permită persoanelor interesate să cunoască cu exactitate întinderea obligațiilor pe care le instituie în sarcina acestora. Astfel, justițiabilii trebuie să aibă posibilitatea să își cunoască în mod neechivoc drepturile și obligațiile și să acționeze în consecință (Hotărârea din 21 iunie 2007, ROM-proiecten, C-158/06, EU:C:2007:370, punctul 25 și jurisprudența citată).

Acestea fiind spuse, interesul Uniunii de a recupera ajutoarele care au fost încasate cu încălcarea condițiilor de acordare a acestora trebuie să fie luat în considerare pe deplin în cadrul aprecierii intereselor în cauză, inclusiv în cazul în care s-ar considera, fără a aduce atingere celor amintite la punctul anterior, că principiul securității juridice se opune că beneficiarul ajutorului să fie obligat la restituirea acestuia (Hotărârea din 19 septembrie 2002, Huber, C-336/00, EU:C:2002:509, punctul 57 și jurisprudența citată, precum și Hotărârea din 21 iunie 2007, ROM-proiecten, C-158/06, EU:C:2007:370, punctul 32).

În plus, beneficiarul ajutorului este în măsură să conteste restituirea acestuia doar cu condiția să fi fost de bună-credință în ceea ce privește corectitudinea acestuia (Hotărârea din 19 septembrie 2002, Huber, C-336/00, EU:C:2002:509, punctul 58 și jurisprudența citată).

(a se vedea punctele 97, 98, 100 și 101 și dispozitiv 3)